

Sygn. akt OS 5/2016

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: **Tomasz Grabek**
Bożena Bilkiewicz- Bańka - sprawozdawca
Teresa Silmanowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania wniesionego w dniu 18 marca 2016 r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt RD (...) o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia.

Przewodniczący:

Członkowie:

.....
Tomasz Grabek
sygn. akt OS 5/2016

.....
Bożena Bilkiewicz- Bańka

.....
Teresa Silmanowicz

UZASADNIENIE

W dniu (...) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...). Skarżący wskazał, że radca prawny (...) działając jako pełnomocnik dłużnika w piśmie z dnia (...) r. skierowanym do niego w toku postępowania egzekucyjnego, dopuścił się naruszenia przepisów art. 27 ust. 7, art. 30 i art. 31 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem oznaczonym sygn. akt RD – (...) wszczął dochodzenie, w toku którego radca prawny (...) złożył pisemne wyjaśnienia oraz załączył do akt sprawy szereg dokumentów potwierdzających, jego zadaniem, nieprawidłowe wykonywanie czynności egzekucyjnych przez (...) jako Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...). W

złożonych w toku postępowania pisemnych wyjaśnieniach radca prawny (...) podtrzymał twierdzenia zamieszczone w piśmie z dnia (...) r.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w trakcie prowadzonego dochodzenia, działając z urzędu, włączył do materiału dowodowego sprawy dokumenty zgromadzone w prowadzonym równolegle, przeciwko radcy prawnemu (...), odrębnym dochodzeniu oznaczonym sygn. akt RD – (...). W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego oba postępowania były ze sobą bezpośrednio związane.

Po analizie zgromadzonych dowodów Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem z dnia (...)r. przedstawił radcy prawnemu (...) zarzut popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że w dniu (...) r. w (...) wykonując czynności zawodowe jako pełnomocnik dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, sporządzając pismo do (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), nadużył wolności słowa i pisma poprzez użycie w jego treści twierdzeń naruszających powagę organu egzekucyjnego i okazując swój osobisty stosunek do instytucji komornika sądowego. Uznał ponadto, że użycie w przywołanym piśmie sformułowań zawierających groźbę wszczęcia postępowania karnego i dyscyplinarnego wskazywało na nadużycie wolności słowa pisanego. Powyższe czyny zakwalifikował jako popełnienie przez radcę prawnego (...) przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 27 ust. 7 i art. 30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.

Przesłuchany w dniu (...) r. w charakterze obwinionego radca prawny (...) nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Złożył wyjaśnienia, w których wskazał, że radca prawny (...) działając jako pełnomocnik wierzyciela wniósł do sądu pozew o zapłatę, kwoty która została uiszczona. W pozwie podał adres pozwanego, który nigdy nie był jego adresem zamieszkania, ani jego zameldowania, ani też nie był jego adresem do doręczeń. Na podstawie złożonego pozwu sąd wydał nakaz zapłaty a następnie nadał mu tytuł wykonawczy, który to tytuł nie spełniał wymogów prawidłowej klauzuli, bowiem w swojej treści nie zawierał oznaczonego numeru PESEL, dłużnika. Radca prawny (...) złożył do (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego podając w nim ten sam adres dłużnika co wcześniej w pozwie i załączył do wniosku orzeczenie, nie posiadające faktycznie mocy tytułu wykonawczego. Sąd postanowieniem z dnia (...) r. uchylił klauzulę wykonalności nadaną nakazowi zapłaty będącemu podstawą prowadzonej egzekucji, jednak nie spowodowało to umorzenia postępowania przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...). Obwiniony oświadczył, że nie występował ze skargą na czynności i działania Komornika do Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej, celem wszczęcia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem nr RD – (...) z dnia (...) r. umorzył dochodzenie przeciwko radcy prawnemu (...), uznając, że stwierdzone przewinienie dyscyplinarne ma charakter mniejszej wagi. Orzekł ponadto, że po uprawomocnieniu się postanowienia wystąpi do Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z wnioskiem o udzielenie radcy prawnemu (...) ostrzeżenia dziekańskiego.

W uzasadnieniu postanowienia opisał przebieg przeprowadzonego postępowania oraz odniósł się do obowiązującego porządku prawnego. Ustosunkowując się do wyników postępowania dyscyplinarnego wywiódł, że na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w toku dochodzenia uznał, że radca prawny (...) przy wykonywaniu

czynności zawodowych jako pełnomocnik dłużnika dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego stypizowanego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 637) w związku z art. 27 ust. 7 i art. 30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.) w brzmieniach obowiązujących na dzień popełnienia przewinienia - czyli nadużył wolności słowa i pisma.

Stwierdził, że radca prawny nie powinien przy wykonywaniu czynności zawodowych używać w treści redagowanych pism procesowych słów i określeń, które przekraczają wolność słowa zagwarantowaną radcom prawnym ustawowo przez przysługujący im immunitet materialny. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie zastrzeżenia co do prawidłowości pracy komornika sądowego obwiniony powinien był zgłosić właściwemu organowi dyscyplinarnemu działającemu przy Krajowej Radzie Komorniczej. Tymczasem obwiniony nie skorzystał z takowej możliwości, a podjęte przez niego postępowanie, było niezgodne z przepisami prawa i stało się podstawą skierowanego przeciwko niemu zarzutu dyscyplinarnego.

Wyjaśniając motywy rozstrzygnięcia podał, że postępowanie radcy prawnego (...) stanowi przewinienie dyscyplinarne ale w jego ocenie ma charakter przewinienia mniejszej wagi. Stwierdził, że z uwagi na treść zarzutu i okoliczności popełnienia przewinienia wskazanego w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów można poprzestać na udzieleniu radcy prawnemu (...) ostrzeżenia. Wyjaśnił, że regulacja art. 66 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych daje możliwość załatwienia sprawy o przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, bez konieczności występowania do sądu dyscyplinarnego z wnioskiem o ukaranie obwinionego. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, w okolicznościach przedmiotowej sprawy ostrzeżenie dziekańskie będzie stanowić wystarczającą reakcję na będące przedmiotem dochodzenia nieprawidłowe zachowanie obwinionego radcy prawnego i spełni wobec niego cel prewencyjno - wychowawczy.

W odwołaniu złożonym, od opisanego wyżej postanowienia z dnia (...) r., (...) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) zawnioskował o jego uchylenie i przekazanie sprawy, celem wszczęcia postępowania oraz rozpoznania sprawy i wymierzenia radcy prawnemu (...) adekwatnej do czynu, kary dyscyplinarnej. Jako podstawę żądania wskazał § 26 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 1984 r. w sprawie zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do radców prawnych. Zarzucił, że kwestionowane postanowienie zostało wydane z obrazą przepisów § 26 ust. 2 i 3 oraz § 39 ust. 1 przywołanego rozporządzenia, wbrew trybowi jaki wynika z treści tego aktu prawnego.

W uzasadnieniu odwołania podkreślił, że nie zgadza się z motywami zaskarżonego postanowienia z dnia 29 lutego 2016r., bowiem w jego ocenie przedstawiony w uzasadnieniu stan faktyczny nie wskazuje na zasadność odstąpienia od przeprowadzenia przed właściwym sądem postępowania dyscyplinarnego i poprzestania jedynie na zastosowaniu w stosunku do obwinionego instytucji „*dziekańskiego ostrzeżenia*”, o którym mowa w przepisach § 39 ust 1 wskazanego rozporządzenia. Skarżący podkreślił, że przeprowadzone postępowanie wyjaśniające potwierdziło fakt popełnienia przez obwinionego zarzuconych mu czynów określonych w art. 27 ust 7 i w art. 30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W ocenie skarżącego z uzasadnienia postanowienia nie wynika też aby zaszły jakiegokolwiek przesłanki prawne lub faktyczne dające podstawę do odstąpienia od skierowania sprawy radcy prawnego (...) do rozpatrzenia właściwemu sądowi dyscyplinarnemu. Istotny w ocenie skarżącego jest fakt, że obwiniony w swoich wyjaśnieniach podtrzymywał a nawet nasilał wszystkie negatywne oceny przypisane (dowolnie i stroniczo) zachowaniu organu egzekucyjnego. Obwiniony nie wycofał się z

użytych pejoratywnych i ubliżających funkcjonariuszowi publicznemu w osobie komornika sądowego sformułowań, zawartych w piśmie z dnia (...) r.

Zdaniem skarżącego wbrew stanowisku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie nie można uznać, iż przeprowadzone postępowanie wyjaśniające daje podstawę do uznania, w przyszłości zachowanie obwinionego ulegnie zmianie. Umorzenie postępowania jest bezzasadne, a poprzestanie tylko na wystąpieniu do Dziekana OIRP w Lublinie - nie da się uzasadnić żadnymi obiektywnymi okolicznościami bowiem w ustalonych warunkach *quasi* kara „*dziekańskiego ostrzeżenia*” nie daje najmniejszych szans na wywarcie realnego wpływu na osobę obwinionego i skłonienie go do przestrzegania zasad etyki zawodowej.

Odwołanie wniesione w terminie przez skarżącego (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) zostało rozpoznane na jawnym posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej Okręgowy Sąd Dyscyplinarny) w dniu (...) r., na które skarżący nie stawił.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Po rozpatrzeniu zarzutów odwołania i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny doszedł do przekonania, że zaskarżone postanowienie zgodne jest z prawem, a tym samym nie znalazł podstaw prawnych do uwzględnienia odwołania oraz uchylenia zaskarżonego postanowienia tym bardziej, że podniesione zarzuty nie są w stanie skutecznie obalić argumentów zamieszczonych w jego uzasadnieniu. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego co do stanu faktycznego, jak i wydane rozstrzygnięcie są prawidłowe.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w stosunku do postanowienia o umorzeniu postępowania, przewidziany został tryb zażaleniowy, w którym sądy - po przeprowadzeniu posiedzenia - wydają postanowienie. Uprawnieniem sądów dyscyplinarnych w tym trybie jest jedynie kontrola zasadności postanowienia wydanego przez rzecznika dyscyplinarnego. W toku postępowania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie prowadzi dodatkowego postępowania dowodowego. Niedopuszczalne jest także wszczęcie z urzędu, w stosunku do radcy prawnego, przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postępowania dyscyplinarnego, w wyniku rozpoznania odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia tego postępowania (por. wyrok SN z dnia 1 września 2004 r., sygn. akt SDI 39/04). Czynności sądów dyscyplinarnych są w tym trybie czynnościami prowadzonymi w całości przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego, a funkcją tych czynności jest kontrola zasadności postanowień wydanych przez rzecznika dyscyplinarnego. Obowiązkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego było rozpoznanie zażalenia skarżącego (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) i utrzymanie w mocy bądź uchylenie zaskarżonego orzeczenia, bądź też zmiana zaskarżonego postanowienia ale tylko i wyłącznie w zakresie podstawy prawnej wynikającej z art. 17 § 1 K.p.k.

W dalszej kolejności rozważenia i oceny wymagał zarzut naruszenia wskazanych w odwołaniu regulacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 1984 r. w sprawie zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do radców prawnych (Dz. U. Nr 27, poz. 138). W odniesieniu do tej kwestii Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że sformułowane w odwołaniu zarzuty dotyczące uchybienia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP przepisom postępowania nie zasługują na podzielnie. Przywoływane przez stronę skarżącą przepisy rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 1984 r. nie stanowiły podstawy prawnej postępowania prowadzonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie. Przepisy art. 74 ustawy stanowiące podstawę do wydania wskazanego rozporządzenia określającego szczegółowe zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego już nie obowiązują bowiem zostały uchylone z dniem 9 czerwca 2007 r.

co potwierdza art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 540) i z tą też datą utraciły moc obowiązującą regulacje rozporządzenia. Aktualnie postępowanie dotyczące oceny przewinień dyscyplinarnych radców prawnych jest prowadzone w trybie przepisów wynikających z art. 64 i następnych ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016r. poz. 233), a w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego - art.74¹ ustawy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny po przeprowadzeniu postępowaniu wyjaśniającego, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, podziela pogląd Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, że obwiniony radca prawny (...) przy wykonywaniu czynności pełnomocnika procesowego dłużnika wbrew obowiązującym regulacjom art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych oraz art. 27 ust. 7 i art. 30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w piśmie procesowym z dnia 4 listopada 2014r. skierowanym do skarżącego użył sformułowań nie odnoszących się do istoty sprawy, niemerytorycznych i ocennych w stosunku do pracy komorników sądowych. W treści tego pisma skierowanego do organu egzekucyjnego jakim jest Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) (...) obwiniony napisał: *„proszę o chociaż trochę profesjonalizmu w wykonywaniu czynności egzekucyjnych. (...) Nie wiem czy zgubił Pan teraz kodeks postępowania cywilnego, czy też nigdy go Pan nie posiadał, ale konieczne jest, aby przypomniał Pan sobie, albo chociaż Pana asesora jakie czynności towarzyszą wszczęciu egzekucji i w jaki sposób się o nich powiadamia uczestników postępowania. (...)W swojej wieloletniej praktyce nasłuchałem się już i naczytałem bardzo wielu kuriozalnych tłumaczeń komorników, którzy musieli odpowiadać za swoje bezprawne działanie, czy to odszkodowawczo, czy też karnie. Ale może mnie Pan jednak jeszcze zadziwi”*. Zacytowane wywody zamieszczone w piśmie z dnia (...) r. nie były uzasadnione rzeczą potrzebą prowadzonej przez radcę prawnego jako pełnomocnika, sprawy i nie mieściły się w zagwarantowanej ustawowo, przysługującej przy wykonywaniu czynności zawodowych, radcowskiej wolności słowa i pisma. Skoro obwiniony radca prawny to uczynił, to takim działaniem wypełnił znamiona przewinienia dyscyplinarnego wynikającego z ustawy o radcach prawnych w związku z regulacjami Zasad Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zauważa, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, błędnie, (ale w niniejszej sprawie w ocenie Sądu omyłkowo) w podstawie prawnej postanowienia jako podstawę swojego rozstrzygnięcia przywołał „art. 17 § 3 K.p.k.” Wbrew obowiązującym regulacjom prawnym w postanowieniu organ ten nie wskazał prawidłowo podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia poprzez wskazanie art. 17 § 1 K.p.k. i konkretnego punktu tego przepisu uzasadniającego umorzenie dochodzenia. Stwierdzone uchybienie pozostaje bez wpływu na prawidłowość wydanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, postanowienia. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zgromadzony materiał dowodowy, a znajdujący się w aktach sprawy pozwala uznać, że zaistniała sytuacją odnoszącą się do przewinienia radcy prawnego (...) skonkretyzowaną i opisaną w uzasadnieniu postanowienia objęto normą art. 17 § 1 pkt 3 K.p.k. Z treści zgromadzonych dowodów, opisu czynów i okoliczności faktycznych zdarzenia, w sposób niebudzący wątpliwości wynika iż radca prawny w swoim działaniu dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zgromadzone dowody dostatecznie uzasadniają popełnienie przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego jednakże treść użytych sformułowań, o dużym stopniu ogólności i nieskonkretyzowanej ocenie, a także okoliczności ich użycia pozwalają uznać, że stopień społecznej szkodliwości popełnionego przewinienia jest znikomy. W realiach niniejszej sprawy wbrew twierdzeniom skarżącego istnieje prawdopodobieństwo, że przewidywane złożenie wniosku o udzielenie

obwinionemu radcy prawnemu *dziekańskiego ostrzeżenia* będzie adekwatną dolegliwością mającą wpływ na osobę obwinionego i skłoni go do przestrzegania zasad etyki zawodowej, a tym samym korzystania z przysługującej mu jako radcy prawnemu wolności słowa i pisma bez przekroczenia granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą danej sprawy.

Skoro działania, których dotyczył wniosek strony skarżącej o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego celem pociągnięcia radcy prawnego (...) do odpowiedzialności nie zawierały znamion przewinienia dyscyplinarnego o istotnej wadze, to naturalną konsekwencją było umorzenie dochodzenia na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 K.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy. Co do zasady nie wszczyną się postępowania, a wszczęte umarza, gdy charakter szkodliwość przewinienia dyscyplinarnego czynu obwinionego radcy prawnego jest znikomy.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny i prawny Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznając rozstrzygnięcie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie za prawidłowe i zasługujące na podzielnie, orzekł jak na wstępie.

POUCZENIE:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego odwołanie - art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) w związku z art. 426 § 1 K.p.k.

Przewodniczący

Sędziowie:

Tomasz Grabek

Bożena Bilkiewicz- Bańka

Teresa Silmanowicz